

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V „Edinosti“ je moč!

Naročnina znaša
za vsa leta 24 K. pol leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik **STEFAN GODINA**. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tiskarna tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštuo-hranilnični račun št. 652.841.

Mirovna pogajanja.

(Brzjavne vesti).

PORTSMOUTH 26. (Reuterjev biro.)

Takaj se zagotavlja, da bo današnja seja odgodjena na ponedeljek ali torek, ako ne dobe pooblaščenec v tem času odločilnih navodil svojih vlad.

PARIZ 26. Kakor poročajo »Matiau« iz Portsmoutha, je odgovor, ki je dospel iz Petrograda na kompromisni predlog, povoljen t r dopušča odprto pot za nadaljnja pogajanja. Witte je pa izjavil, da ni prejel nikakih novih navodil in ne veruje, da se konferenca zopet odgodi. Profesor Martens je nekemu poročevalcu izjavil, da je sklep miru le tedaj možen, ako popusti Japonska v zadnjih dveh točkah.

LONDON 26. »Timesu« poročajo iz Portsmoutha: V nekem pismu, naslovljenem na neko uradno rusko osebo, je Roosevelt izjavil, da ne sme Rusija pozabiti, da je bila porazena, in da zasluzuje Japonska za svoje izgube kako odškodnino. Predsednik je nadalje izrazil svoje mnenje, da ne more to, kar je ruska vlada privolila, zadovoljiti Japonske; zato misli, da bi Rusija morala vnaprejšnji poravnavo, ponujeno jej od Japonske. Pismo predsednikovo je imelo ravno nasproten učinek, kakor ga je isti pričakoval. Govori se z ozirom na pismo, da se je predsednik postavil na stran Japoncev. Pismo se brzjavnim putem odposlalo v Petrograd, kjer je povzročilo enak učinek. Odgovor, odposlan Rooseveltu, spodbija trditve, češ, da je bila Rusija porazena ter naglašala, da so Rusi dovolili, kar je bilo le možno.

PARIZ 26. (Agence Havas). Glasilo poroči, dospelih iz Petrograda, znaša svota, ki jo Japonci zahtevajo za odkup severnega dela otoka Sahalina 1200 milijonov jenov, to je, nad tri milijarde frankov.

LONDON 26. Dopisnik »Daily Telegrapha« v Portsmouthu zatraja za gotovo, da bo mirovna konferenca danes prekinjena ter da se bo nadaljevala vojna.

BEROLIN 26. Dopisnik »Lokal-Anzeigerja« je brzjavil iz New Yorka, da je japonski finančni agent Kaneko po najnovejšem razgovoru z Rooseveltom, izjavil, da je položaj težaven, ali ne obupen.

PORTSMOUTH 26. (Reuterjev biro.) Ruski in japonski odposlanci so sklenili, da se pred 3. uro popoldne ne sestanejo v novo sejo, ker niso poročila o razpravah zadaje seje še dovršena. Nadomestni državni tajnik Peirce, je danes jutraj prejel iz Oysterbaya dolgo šifrirano brzjavko. Če ravno ni vsebina znana, se je zopet živelo nadejnejše razpoloženje.

Dogodki v Rusiji.

LIBAVA 26. Pred vojnim sodiščem je stalo večeraj 179 mornarjev vojnega brodoma. Obtoženi so bili radi pulta v minoletem me-

secu juliju. Vojno sodišče je 8 mornarjev obsodilo na smrt, sklenilo je prosti, da jim smrtno kazen spremeni v 25-letno prisilno delo. 19 obtožencev je obsojenih na 3 do 4-letno prisilno delo, 35 jih je bilo obsojenih v laglje kazni, in 77 jih je bilo oproščenih.

PETROGRAD 26. (Petrograjski br. agent.) Neko obširno poročilo policijskega oddelka pravi, da je gospodarsko gibanje med Leti v baltičkih pokrajinah valed agitacije socialno-demokratske stranke in socialno-revolucijske delavske zveze v zadnjem času zadobilo revolucijsaren, pogostoma celo anarhističen značaj, v svesti o popolnini preziranjem vere, šloveskega življenja in privatne lastnine. Agitacije proti vladi se je do najnovejšega časa udeležil tudi list, ki izhaja v Petrogradu na letskem jeziku. Posebno živahno je postalo to gibanje, pravi nadalje policijsko poročilo, od početka leta 1903., in naštevava umorstva, napade in požiganja ter nadaljuje: Koncem junija je imelo gibanje posebno nevaren značaj. Agitatorji dajajo kmetom orožje. Glasom najnovejših uradnih poročil, se v zadnjem času mnogi poskušajo, da bi uporniki razrušili železnico. Kakor sedež gibanja se smatra Rigo, kjer je položaj počenši od 28. junija t. l. zelo vznemirljiv.

Brzjavne vesti.

Dvoboj v Budimpešti.

BUDIMPEŠTA 26. Med poslancem Lovassy-jem in grofom Csekoniczem se je danes vršil dvoboj na sablji. Oba nasprotnika sta bila neznačajno poškodovana. Vzrok dvoboju je bilo neko odprto pismo, naslovljeno na Csekonicza, ki je bilo obelodanjen v listu »Magyar Ország« čegar urednik je Lovassy.

Ločitev šandinavske unije.

KRISTIJANIJA 26. Jutri predpoludne bodo istočasno v norveškem in švedskem državnem svetu imenovani pooblaščenec, ki se bodo pogajali v stvari ločitve šandinavske unije.

STOKHOLM 26. Danes so bili izvoljeni delegatje za pogajanja med Švedsko in Norvežko. Prva seja delegatov bo dne 31. t. m. popoldne in sicer v Karlstadu.

Kolera v vztočni Pruski.

BEROLIN 26. »Reichsanzeiger« piše: Od treh slučajev bolezni, ki so se od 16. do 24. t. m. pripetili na ruskih plavih na Viali med Torunom in Kulmom, sta bila dva slučaja konstatovana za kolero. Tretji slučaj je še v preiskavi. Oblastni je so odredile stroge varstvene naredbe.

Maročansko vprašanje.

PARIZ 26. (Agence Havas). Nemški poslanik, knez Radolin se je danes opoldne podal k ministerskemu predsedniku Rouvieru,

da mu izr.či odgovor: Nemčije na program, predložen od Francoj, glede reform v Maroku. Razgovor je trajal pol ure.

Vsa poročila o eventualnih odredbah vlade za slučaj, ako ne da maročanski sultan v stvari Alžira Bu-Ma'ana zadoščenja, poživajo le na domnevanjih.

Cesar odpotoval na južno Tiroleško.

ISL 26. Cesar je ob 4. uri popoldne s posebnim vlakom odpotoval preko Solzograda k vojaškim vajam na južno Tiroleško. V njegovem spremstvu se nabajajo: generalni adjutant, general konjenišva, grof Paer, krilni adjutant, major Gosani in major Griancourt, ordonančni častnik generalnega adjutanta, major Margutti, telesni zdravnik dr. Herl ter gospodje vojaške in kabinetske kancelarije. Na kolodvoru so se posiočili od cesarja nadvojvodinja Valerija in njena dva starejša sina. Ob potu na kolodvor se je zbralo številno občinstvo, ki je cesarja viharao pozdravilo, nakar se je cesar zahvalil.

Bolgarski knez.

SOFIJA 26. Knez Ferdinand je dospel v Sofijo. Zagotavlja se, da se bo vršila ministerska sprememba.

Nemški vojak na potu proti Trstu.

DUNAJ 26. Ekspedicija nemških vojakov namenjena za vztočno Afriko, je dospela semkaj danes ob 5 uri popoldne ter je po enoursem počitku nadaljevala svojo včajo v Trst. (Vlak dospe v Trst danes popoldne. Op. ured.)

Iz Hrvatske.

Zagreb, 25. avg. 1905.

Povodom oficijelnega odkritja cesarjevega spomenika v Donjem Mihaljevu, imel je naš ban govor, v katerem je naglašal, da ostaja še nadalje — v teh »težkih časih« — na stolici hrvatskih banov. Ta izjava banova se smatra kakor njegov lastni dementi na glasove, ki so se širili o njegovem odstopu. Mej tsm pa utegae biti stvar sama na sebi drugačna, ker je brzkone ban podal svojo ostavko, a vladar je ni hotel vprejeti. Od todi torej oni dementi banov. Če tudi gospod ban sam smatra sedanje čase »težki« , vendar bi mi po našem skromnem mnenju ne izgubili mnogo, ali pa celo nič z njegovim odstopom. On banuje tu že polni dve leti, a kaj je storil koristnega za naš narod? Pravi nič. Sistem je ostal oni stari Khuenov, a banovo načelo »dobro in pošteno« uprave je postalo smešno, ker o taki upravi niti govora ni. Nasprotno: sistem protekcionizma in osebnosti se vleče tudi nadalje po vsej naši npravi. V dobi svojega banovanja je zasnoval ban preko 30 madjarskih šol, a svojo familio (izlasti ono imena Mihaljevič) porazmestil je na najudobnejša mesta. Tudi svoje prijatelje, v prvi vrsti

Chavraka, je praskrbel z mesti, ki imajo lepe dohodke. To je tisto njegovo delo, seveda samo v malem, ker, ako bi hoteli iznašati na dan kaj več tega, ne bi nam zadostal ves ta list. Torej, ako bi nam tudi res kedaj odšel naš »mili« Pejacsevich, ne bi imeli mnogo škode od tega.

Odkar je na Ograkem opozicija možna, so se Madjari začeli nekam živo zanimati za svoje »brate« Hrvate. Tudi to ima svoj razlog, ker nas sedaj potrebujejo. Dan na dan prinašajo madjarske novine članke o Hrvatski, iz katerih člankov se sicer kaže popolno nepoznavanje odnosov v Hrvatski, ali vendar se vidi, da se ljudje preko Drave interesirajo za nas in da polagoma uvidevajo, koliko zla so nam povzročali od leta do leta. »Pesti Naplo« je celo pripravljen zavzeti se za pripojenje Dalmaacije k Hrvatski, pa za financijalno avtonomijo Hrvatske, seveda ne brez posebnih pogojev. A ti pogoji so, da bodo Hrvatje tudi dobri Madjari in da se navdušijo za madjarsko državno idejo. Mari ne, da je to — absurd! Kako more človek, ki se priznava Hrvat, biti hkratu tudi — Madjar?! To izgleda prav tako, kakor da bi se vi v Primorju priznavali kakor Slovence, a da bi bili vendar ob enem tudi Italijani! Iz te želje »Pesti Naplo«-a se kaže velika politična naivnost, a s politično naivnostjo trezni politiki ne morejo in ne smejo računati.

V nedeljo se je vršila v »Hotel Royalu« skupščina ožjega kroga pristašev hrvatske napredne stranke. Odziv je izpal nad pričakovanje in tu se je še le videlo, koliko intelgentnih uglednih pristašev ima ta svobododumna in demokratska, a še jako mlada stranka. Najprej je predsednik, dr. Lorković ornčil stališče, ki je je stranka zavzela nasproti ogreki krizi in skupščina se je izjavila sporazumno s tem stališčem. Na to je prešla v debato o bodočih bližnjih volitvah v hrvatski sabor. O tem se je razvila jako živahna debata. Stranka je sklenila, da postavi svoje kandidate v večih okrajih, a delala bo sporazumno z vsemi opozicijskimi strankami, razun s »furtimaš« in »čistima«, ki so indirektni pomagali današnje vladajoče »narodne stranke«. Naprednjaki stopijo v volilni boj z svobodomiselnimi in demokratskimi načeli z zahtevo po svobodi za novinarstvo, svobodi združevanja in po vseh drugih ustavnih svobodščinah, potrebnih razvoju in napredku vsacega naroda.

Mir ali vojna.

Trst, 26. avgusta 1905.

Pesimistična poročila iz Peterhofa.

Iz Petrograda poročajo: »Rus« je zvedel iz Peterhofa, da so nade za sklep miru popolnoma izginali. Prelom pogajanj se objavi v posebnem manifestu.

PODLISTEK.

281

Prokletstvo.

Agodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Preval M. O. O.

— Ah, ti si gospodinja Jela, je rekla stara čarovnica škodoželjno, ali si se požurila. Sicer pa sem mislila, da prideš, ker slednjič to ni nikaka šala za te. Vstopi, vstopi, v moji sobici morevi lepo in mirno dalje govoriti o tej stvari. Starka je pustila Jelo v hišo in zaklenila za seboj hišna vrata. Za trenotek sta že sedeli obe ženski v Gončinkini sobi. S prvega nista govorili skoro nič, ker ena ni prav verjela drugi. Slednjič je rekla Gončinka:

— Tu vidiš, gospa Jela, kako čudna ti je usoda. Nikoli v svojem življenju ne bi bila mislila, da bovi mi dve sedeli prijateljki

pod mojo streho ter se razgovarjali mirno kakor se spodobi. Da, draga Benkovička, jaz sem mislila kakor sem že rekla: hribi in doline se bodo združevali, a me dve nikdar. In vidiš, motila sem se. Jaz sem vedno govorila, da sovraštvo, pa bilo še tako hudo, ne more dolgo trajati, in človek se zopet vrača k človeku.

— To je lepo, to je krššanski, hvala ti, da si me poklicala ter tudi v mojem srcu oživela nado, ne vem, ali veliko, ali malo, da zopet objamem svojega sladkega jedinca. Zato sem prihitela takoj semkaj, kakor ptica, ki išče svojega izgubljenega mladiča. Došla sem v vsej naglici ter prepustila družini gospodarstvo. Prosim te, izvršivi čim prej, da se ne zamudimo preveč.

— A da, draga mojsterka, saj tudi jaz ne želim, ker, ko sem se že odločila, da ti povrnem srečo, želim, da se ti sreča ne obotavlja marveč, da ti prileti kakor zlatokrilna utva v materinski naročaj.

— Pripoveduj torej, mati Gončinka, kaj mi treba storiti.

— Imela sem čudne sanje. Videla sem daleč na brdu tvojega sina Benka, o katerem ti morem priseči, da je živ. Stal je privezan z verigo ob drevo, a čuvali so ga štirje črni psi. Mislil je Boga Vsevišnjega, vzdihal je jokaje: Oče moj, mati moja, dajta, da pridem k Vam. Ali zastonj je bila vsa njegova molitev. Veriga ga ni pustila z mesta, niso ga pustili črni psi. Tedaj se je začel glas kakor iz neba: »Vredno bi bilo, da se ti sirote padejo okovi in da se povrne v svoj domači naročaj, od koder so ga bili ugrabili hudobni ljudje; vredno bi bilo, da Benko pride zopet pod svojo streho.« — To je bil glas gospoda Boga, ki se je prikazal na oblaku in je rekel, obrnivi svoje oči k meni: Gončinka, hudo si grešila; ne vem, da-li ti bo dobro zvonila zadnja urica. Poskrbi le, da ublažiš jez nebeško s dobrim delom in se bliže pritiš k rajcu. Spopal me je smrten strah, padla sem na

kolena, pak sem rekla gospodu Bogu: »A kaj hočeš, gospod Bog, da storim? Tu se moj spamet zbog hudega strahu ne more ničemur domisliti.« Gospod Bog je odgovoril: »Ti poveri jaz, ti moraš rešiti Benka, Živanovega sina, za katerim joče širomašna mati, in tvoji grehi ti bodo odpuščeni!« — Prisezam pri božjem križu, sem odgovorila na to, »storiti hočem po tvoji zapovedi gospod Bog«. In sanje so minule. Ko sem se pozneje prebudila, ostalo mi je v živem spominu vse do zadnje pičice, in spomnila sem se, da sem prisegla samemu Bogu, da izvršim to krššansko delo, kakor je zapovedal Bog. Tako sem si rekla: Gončinka, sveta zaobljuba bremeni na tebi kakor težek jarm, ki se ga moraš rešiti. Ti veš, kako poznani so mi ljudje in da umem mnogo tega v svetu. Iskala sem, iskala po sled, kje bi našla tvojega sina. In našla sem ga.

(Pride še.)

Isti list je zvedel, da sledi amnestija v isti čas, ko bo zapечатena osoda pogajanj.

Poročevalec »Lokal-Anzeigerja« javlja iz Petrograda:

Iz dvornih krogov sem zvedel, da je razpoloženje v Carigradu danes ravno tako trdno, kakor je bilo ob pričetku pogajanj. Vse brzojavke, ki prihajajo od Witteja, pretežno se s svojimi bližnjimi svetovalci. Doselej je pa nespremenjen ostal program, ki je bil določen pred odhodom Witteja, pod katerimi pogoji namreč je za Rusijo možen sklep miru. Car je izjavil grofu Lamadorffu, da se nima plačati ni rublja vojne odškodnine, in da se nima Japonaki odstopiti niti ped zemlje, v kateri koli obliki bi hoteli Japonaka maskirati svoje zahteve. Zbog tega je dan na dan pričakovati, da se mirovna pogajanja prekinijo.

Rusija ne odjenja.

Dopisnik »Matina« v Petrogradu, Gaston Leroux je sporočil v Pariz, da je izključena misel, da bi Rusija odjenjala.

Poročevalec »Lokal-Anzeigerja« javlja iz Portsmoutha: Tajniki obeh odposlanstev so zelo delavni in iz vsega se daja sklepati, da leži odločitev onostran Atlantskega in Tihega Oceans. Kdor je še verjel, da je Wittejeva večkrat opetovana beseda: »Niti kopejke«, prazna beseda, se je zamogel po došli izjavi grofa Lamadorffa prepričati, da Rusija res neče privoliti Japonaki nikakih koncesij.

Izjave nekega japonskega pooblaščenca.

Dopisnik londonskih »Times« poroča iz Portsmoutha: Neki visoki japonski dostojanstvenik je izjavil, ko sem mu prečital noto grofa Lamadorffa: »Čim prej pospravimo svoje stvari ter se odpravimo na pot, tam bolje«. O področnostih se ni ta česba hotela izjaviti, vendar je rekel Japonci: »Ne bo treba dolgo čakati«. Dopisnik meni: Jaso je, da se smatra sobota kakor zadnji dan konference, jasno je tudi, da ni nade, da bi prišlo do sklepa miru. Japonci je rekel: »Mi smo storili vse, kar smo mogli; menim, da nas bo svet pravično soditi«.

Dopisnik je odvrnil: »Ako mi ne rešete nasprotne, tedaj si mislim, da smatrate to za zvršitev«. Japonci ni ničesar odgovoril na to. Oč početka do zaključka razgovora je ni bilo besede po kateri bi se zamoglo dvomiti na tem, da se konferenca ponesreči, nobene besede, ki bi pomajala mir.

Kar pripovedujejo zadaje vesti, je možno označiti s par besedami: zadnja iskrica do sklepa miru ni še ugasnila, ali je — zadaja! Ali to je gotovo, da v tem zasedanju se pride do sklepa miru. Zadaja neda pa je v tem, da se Rooseveltu posreči toliko, da se konferenca odloži in da bodo nekoliko pozneje dispozicije ugodnejše.

Zelo simptomatično je, da so japonci začeli groziti, oziroma da polagajo predsedniku Rooseveltu na jezik ardit grožnje proti Rusiji.

Neki poročevalec velikega angleškega lista »Times« poroča namreč iz Portsmoutha, da je predsednik Združenih držav pisal neki oficijelni ruski osebi pismo, v katerem pravi, da Rusija mora vnaprejeti japonske pogoje, ker je premagana. Koncesije, ki jih je napravila Rusija, da ne morejo zadovoljiti

Japoncev. Zato da Rusija mora vnaprejeti japonske pogoje.

Te besede, ki se tu podtikajo Rooseveltu, so naravnost neverjetne. Neverjetno je, da bi Roosevelt, ki se je toliko ekspoziral za to mirovno konferenco, hodil v tako delikatnem momentu sam podirati vse s tako breztaktnostjo in kričečo pristranostjo. Na le da je v onih besedah izrečena direktna laž, ampak so iste jednostavno neverjetne z ozirom na vse vedenje Rooseveltovo pred in med to konferenco. Roosevelt more biti prijatelj Japoncev kolikor hočete — saj smo o tem vsi prepričani — ali to se nam zdi izključeno, da bi hotel s takim odijoznim vedenjem izživati Rusijo — ne, tega ne verujemo.

Drugod in pri nas.

»Lidove Noviny« poročajo, da je minister za uk in bogodastje pozval moravski deželni šolski svet, naj pove svoje mnenje, ali bi ne kazalo, da se v Brnu ustanovi drugo češko realno in tretjo nemško realno. Istočasno je minister obvestil namestništvo, da ima ministerstvo za notranje stvari že izdelane vse načrte za novo poslopje češke tehniške v Brnu.

Mi privoščamo seveda vsakemu narodu iz vsega srca in v najobilnej meri vsa potrebna sredstva za dviganje lastne kulture. V našem srca ni prostora za zavistnost, ako se v katerem drugem narodu razvija in procvetita razno šolstvo. Kamo-li da ne bi bratekemu narodu iz srca privoščali, kadar je storil korak naprej po poti zadovoljevanja lastnim kulturnim potrebam! Ni torej zavist, ako nam vendar-le lega pelin na dušo, kadar-koli čitamo take vesti, kakoršnja je ona zgornja iz Moravske. V teh hipih občutimo še le prav intenzivno, kako zapostavljeni in zanemarjeni smo mi tu na jugu države na polju šolstva! In v tacihi trenotkih, ko čujemo, kako druga plemena vendar le snajo pritiskati na to nesrečno vladu, da jim vsaj do neke mere daja, kar jim gre, polajša se nas Tržačanov žgoče ogorčenje, da ne moremo in da drugi ne znajo toliko upogniti ta avstrijski režim, tega tradicijskega grešnika, da bi za tisoče naših slovenskih otrok dal vsaj — eno borno ljudsko šolo, če že meni, da bi sadel v krvavo izvestne »visoke interese« državi, uko bi prisilil v vršenje te dolžnosti občino, ki je proti zakonu v — permanentnem odporu!

Drugod prodira vendar-le polagoma princip pravice na šolskem polju, pri nas pa je krivičnost proti Slovanom — princip vseh principov.

Drobne politične vesti.

Srbski princ v petrograjskem zboru pažev. Iz Belegrada javljajo, da vstopi princ Aleksander, drugi sin kralja Petra, v petrograjski zbor pažev.

Domače vesti.

Imenovanje v sodni stroki. Sodni adjunkt Ivan Ventrella iz Rovinja je premišljen v Poreč. Sodni adjunkti so imenovani avskultantje: Angelj Devacovi za Pulo, dr. Albert Alberti za Rovinj dr. Jakob Steffl za Koper.

tudi že bili obsodili na smrt — jaz sem se, hvala Bogu! držal smelo po koncu ter pregan naposed vse ale duhove, ki so mi frfotali okrog razburjene duše. Opravi sem takrat prava pravcata »Herkulova dela« — v samozatajevanju in vamiljenju s grešniki, vedoč, da tudi jaz nisem — svetnik...

Kar se pa dostaje nadaljevanja moj h skočijad, pa naj dotični dražegarji blagohotno pomislijo, da nisem več toli mlad, čil in poskočen, da bi jih mogel, kakor svoje dni, in illo tempore, pisati kar — eleherno noč! Staramo se, gospodje, ter postajamo nekam... nerodni in... počasni!

Seer pa bi lahko molčal tudi jaz, ker ni zapisano niti v božjih, kamoli v cerkvenih zapovedih, da bi kakor »pisec« do brovoljce moral noč in dan orati po papirju na korist in zabavo našim privilegiranim — narodnim laičnim, ki mi potem v zahvalo v svoji nastopni kritikavosti merijo in preobračajo vanko — piko!

Toda o tistem — »prestopnem letu« svojega mukotrpnega življenja, ko so bili v mojem duševnem koledarju premaknjeni vsi prazniki in godovi, — sporošim drugikrat!

Ze da ne e hočem opisati le nekoliko — s v o b o d n i h s k o k o v, ki sem jih bil na-

Prepoved glagolske in maše v »slavetu« v Podgradu. Iz Podgrada nam pišejo:

Posvetni in cerkveni učenjaki prvega reda so zastavili svoj ugled in svojo sposobnost, da z neovrznimi zgodovinskimi dokazi posvedočijo pravico slovenskega bogoslužja za vse Jugoslovane. Spregledali so celo tisti ljudje, ki so bili nasprotnega mišljenja, ko so se na licu mesta prepričali o zgodovinskem obstanku glagolice. Ma h ni š do et! Po vsej Istri se je glagolalo in »slavet« je ohranjen še dandanes v mnogih in mnogih cerkvah. Brez dvoma je bil v uporabi tudi v vseh cerkvah severne Istre, a v nekaterih župnijah dekanije jelšanske je obred še sedaj izključno hrvaški. Na podlagi zgodovinske pravice se je presilo tržaškega škofa, naj bi dovolil glagolsko mašo ali vsaj ono v »slavetu« v Podgradu ob slavnostnem odpratju »Narodnega Doma«. Z napetostjo smo pričakovali rešitve, kajti to je menda prvič, da se je škofa prosilo direktno s dovoljenjem. Rešitev je negativna.

Da smo navajeni, da naša tržaška cerkvena inštanca proglašala za brezverce, ali vsaj raskolnike, ko si usojamo prositi ono, kar je sveto in milo našemu narodu, naj nas vendar ne moti obsodba onih, ki so vzeli monopol krščanstva v svoje roke in ki po paragrafih presojuje naše delovanje, ki ni bilo nikdar proti idejam Onega, ki pezna našo dušo in našo vest, ampak proti njim, ki nam kopljejo narodni grob, proti njim, ki mislijo, da našo pravico do slovenskega bogoslužja uničijo s železno disciplino in organizacijo latinsko-katoliške hierarhije.

Zastoj! Slovansko bogoslužje je naša stara pravica, stara kakor narod sam, in na krivi poti ste, Presvetli dr. Nagl, ako mislite, da je dovolj, če ste uničili nekaj oseb, ki stoje v prvih vrstah v tem boju. Vedite, da smo oboroženi do zobov in v večji meri, nego se sanja Vam in vsamu kapitlju.

Za nami je narod in drugih pripomočkov ne rabimo, niti pušek, niti bajonetov! Čakamo samo še na končni sklep iz Rima. Bodite prepričani, Presvetli, da naroda ne vlovite v svoje mreže, kakor ste vlovili nekaj nadarjenih naših sinov, o katerih smo se nadejali, da se moremo zanašati nanje, kakor na trdnost našega skalovja. Vlovili ste tudi nekaj učencev velikega Dobrile, ali duh Dobrila je v narodu.

Mi pojdemo na delo preko Vas in ne uplašiti nas Vaš: »Anathema«!

Naša vest je čista, naši nameni jasni! Dovolili niste glagolske maše in tudi ne one v »slavetu« v Podgradu; rešili ste s tem našelo jednotnega obreda, kakoršen je po volji tudie. kr. v ladi, ali pobožnosti niste pomagali prav nič. Vse drugače nam valovi kri po žilah, kadar slišimo: »Slava na višnjih Bogu« in za to, da bomo v bodočnosti slišali »Savo«, žrtvujejo, kar nam je najdražje!

Poštni viši eskribnik Frank. Včeraj že smo povedali, da je ta mož prava inkarnacija sovraštva do Slovanov. To sovraštvo mu je pomagalo, da je igral v Puli veliko znamenito ulogo. Sovražil je nas iz globine svoje duše in bil je neizprosno v tem sovraštvu: ko mu je bilo do tega, da je dajal temno duška, se ni menil ne za zakon, ne za svoje službeno položanje, ni za tisti takt, ki

pravil takrat, pred dvajsetimi leti, tam doli po ravnem Sremu...

Tu pa moram poseči za par let pred ono dobo, ko sem se odpravil na — skok na daljni jugoslovanski vztek:

Nekega večera smo sedeli v zavetnem Frinčevem vrtu v Ljubljani. Prijatelj »Dréje« — iz pod »Škratove skale« se je sukal in smukal okrog brdke moje Samoskočice, kakor kak saljubljen petelinček okolo mlade jarkice... In da bi se jej prikupil, skušal je očrniti — mene ter vabuditi v njenem srcu sumnje in dvome o moji — zakoniki zvestobi.

»Veste, veste, gospa!« je meketal uprav faviški, popravljaje si žrnobrobljene nate nike svoje. »Veste! Tále Vaš Samoskok Vam je velik lumpsoj!... Veste: ne smete mu nič kaj zaupati!... On se Vam tu doma dobriča in priljuje, tam zunaj po svobodnem svetu pa, veste... koketira in flirtira z drugimi... ženskami, da se vse kadi okrog njega...»

»Ah! zdaj se le vidim, kam »pes tace moli!« je vzkliknila šegava moja ženka. »Vi, gospod »Podskalovič« menite, da mi je soprog — ne veste, ka li?«

»Kavi, kavi, gospa!« pritrdil je škodljivo črnobradi naš Mefistofelček, menecje si zadovoljno rokč.

ga je dolžan državni uradnik nasproti javnosti. Frank je bil nasproti Slovanom vsakdar agresiven in prononsran politik. Tudi v — uradu! Kako šele izven urada! Valed svojega zakona s hčerjo pulskega patriarha Marinonija je postal premožen mož in hud Italijan. Vedno in povsodi je posezal v pulsko lokalno politiko. V mornaričnih krogih, v kolikor so se odlikovali po sovražtvu do Slovanov, je imel mnogo tesnih zvez in on je bil eden tistih, ki so vedno kovali tiste glasovite, človeškemu razumu nedoumne in sramotne kompromise med c. in kr. vojno mornarico in italijansko irredento. Frank je povsodi uporabljal svoj upliv na korist pulski vladajoči kliki in on je imel po svojih zvezah velik del zasluge, da se je ista vzdržala na krmilu. Ob volitvah je silno pritiskal na svoje podrejenec. Enkrat se je bil celo dogodil duždež, da je radi tega prišel v disciplinarno preiskavo, ki pa se je izvršila z vspehom, kakor si ga lahko vsak sam misli: na prihodnjih volitvah je zopet pritiskal. Poštno ravnateljstvo je bilo namreč poslalo v Pulo preiskovalnega komisarja, ki se je trdno držal principa, da v rana vrani ne sme izključvati očesa. Ali ob zadnjih občinskih volitvah v Puli ga je zadela nezgoda. Da si je bil med glavami, ki so skovale kompromis med c. in kr. vojno mornarico in pulsko irredentovsko kliko, je bil ravno Frank med njimi, ki so — propadli. Dosegla ga je Nemeza: njegov zaslužni politični polom so provzročili Hrvatje s svojim sprtnim nastopom. (To je ravno mimogrede omenjeno — česar »veliki Hrvat« učitelj Zec ne more odpustiti in kar označa kakor — klerikalizem dra. Laginje.)

Ali umirovljenje Frankovo bi utegailo imeti senzacionalne posledice: Frank je sedaj svoboden in utegne postati svojem najboljšemu prijatelju in velikemu Italijanu (ki pa mora se svojo materjo hrvaški govoriti) dru. Staniću — nevaren konkurent za županski stol.

Nu, to ni naša briga. Samo da je šel. S tem moremo biti zadovoljni mi in morejo bti zadovoljni počtni uradniki! S tem je le pridobljeno za ugled uradniške hierarhije in za — poštno službo.

Pozor! Odbor zveze slovenskih odvetnikov nam piše:

Med širšim občinstvom še vedno vlada napačno mnenje, da se s kako pritožbo na oblastih več deseže v nemškem, nego v slovenskem jeziku ter se valed tega vlagajo posebno na centralne urade vloge v tujem jeziku. Na ta način sami zapostavljamo svoj jezik in se ni čuditi potem, če nam oblasti večkrat odgovarjajo v nemščini nego v slovensščini. Vloge na ministerstvu se morajo principijelno vlagati v slovensščini. Ministerstvo mora potem samo skrbeti za potrebe prevode ter nastaviti valed tega v svojih uradih slovensščine zmoezne uradnike.

Občinstvo pa se opozarja, da naj vsako zapostavljanje slovenskega jezika nemudoma prijavi z odposlavitvijo dotičnih uradnih rešitev ter potrebnimi prilogami društvu »Zveza slovenskih odvetaikov v Ljubljani« oziroma na naslov predsednika dr. Karla Trillerja odvetaika v Ljubljani, ki redigira brezplačno vse potrebne pritožbe in čuvanje pravice slovenskega jezika ter jih vloga v rešitev na kompetentna mesta.

»No, veste kaj!« zavrnila ga je moja Samoskoklja resnobno: »Ako bi si tudi moj Samoskok na svojih potih privoščil kakšna »postranski skoke«, kdò ima pravico, mu to očitati! Saj je pa tudi mož zato!... Seer pa vedno rad domov prikaše — ta-le poskaki moj Samoskok!... Kakor vidite: ne bo nič — ljubosumnja!...»

Dà! Bila je razborna, pravična in povsem tolerantna žena — preljubzniva moja Samoskočica, da je ne najdete s lepa vrstnice med Evinimi hčerami!

In zares! Z istim tolerantnim veledušjem me je odpustila blaga ženica, tudi takrat, l. 1885 na — svobodni skok v daljni srbski Srem!

In glejts! Uprav neomejena zaupljivost in veledušna njena toleranca je bila dotle najboljši talisman ter pravi angelj varuh moje samoskočne vernosti na vseh nevarnih skokih križem ože naše domovine.

Nu! Tam doli na gorkem jugovzhodu, med vročerkvnimi brati Srbi in — last not leat! — dražestnimi sestrami Srbkinjami, na — svobodnih skokih po šraem Sremu, — prišla je pač konservativna moja slovenska krepost, rekel bi, iz — ravnotežja... Kaj hočeta!... »Homo sum« — šlovec sem, slaboten in vsem pogreškom podvrženi sin — žene! —

PODLISTEK.

Na vseh koncih in krajih.

I.

Svobodni skoki.

»Kaj! Poltretjo leto manje, nego deseti del stoletja je molčal in lenčil ta leni lenih Samoskok?« — tako se je agražal v pleonazmih o moji poslednji samoobtožni izpovedi marakakšnih sloveski vitez — Lenartovega reda, ki še nikoli ni pomočil peresa, da bi napisal vsaj jedno — literarno črko.

»In zdaj«, tako je dražegar dotičnik nadalje, »zdaj, ko je zopet začel pisariti, pa bo izpuščal vsake kvatre kakšna bore listič v svet, ta počasnež lenčasti!«

No, kdor me pozna osobno, ta ve pre-dobro, da tiste tri četrтинke desetletja, ki sem jih bil premolčal, nikakor nisem spal, marveč da sem uprav v ti dobi zdržema stal na straži pred slohotnimi sovragi, ki so mi stregli po življenju in časti, ter sem odbijal z junaškim pogumom vse njihove naskoke.

In, da si se me takrat, v svoji ljudomilosti, počiljali na — »Studenec« ter so me

Grozna nesreča se je pripetila, kakor smo čuli po ustnem sporočilu, na železniški progi med St. Petrom in Reko. V čuvajnico tretjo od St. Petra proti Reki je udarila strela ter ubila vso družino, obstoječo iz čuvaja, žene in štirih otrok, katerih najmanjše je bilo okrog 4 mesece staro in je je mati držala v naročju še potem, ko so jih našli mrtve. Strela je razbila tudi progo pred čuvajnico, kar je osupnilo mimovozečega strojevodjo, ki je vozil sam stroj nazaj na postajo. Pogledal je v čuvajnico ter videl, da je vse temno, nikjer nobene luči. Šel je torej v hišo, kjer je videl v svojo grozno presenečenje, da je vsa družina od strele ubita. S prva je mislil, da je najbrže čuvaj pozabil porabiti varnostno napravo, da ni zaprl aparata, toda, ko je pogledal, je videl, da je bilo vse v redu in pretikovalo na pravem mestu. Ali vzlic temu je strela vendar le udarila v čuvajnico in končala neandama življenje šesterim osebam. Pač grozna nesreča!

Beligranski Srbi na Prešernovi slavnosti v Ljubljani. Beligranski mestni svet je sklenil, da se odzove povabilu, dočemu iz Ljubljane, ter da bo beligradska občina zastopana na Prešernovi slavnosti dne 10. septembra po 12 členih, na čelu jim župan Kosta Gladinič. Iz Srbije pride na slavnost v Ljubljano baje mnogo gostov.

Objava. — Podaljšanje brzojavne službe v Komnu. C. kr. pošti in brzojavni urad v Komnu imel bo v brzojavnem prometu dne 4., 5. in 6. septembra t. l. polnočasno službo (do polnoči) dne 7. septembra t. l. pa polnodnevno službo.

Dopolnilna deželnozborska volitev na Goriskem. Na izpraženo mesto d. ž. nega poslanca namesto umrlega dra. Venuttija je društvo »Societá popolare Friulana« postavila kakor kandidata mesta podžupana v Gorici, Jurija Bombiga. Bombig pripada najradikalnejši italijanski struji.

Novo podjetje. Gosp. Avgust Štular je z današnjim dnem odprl v ulici Gioachino Rossini št. 24 (pri cerkvi sv. Antona novega) s najmodernejšim blagom bogato opremljeno krojačnico (glej tudi današnji oglas). Zadovoljstvom konstatujemo to dejstvo, ki nam je v dokaz, da se tudi naši rojaki polgoma zavedajo svojih moči in sposobnosti glede trgovine in obrti. Gosp. Štularja pa, ki je toli sam, kakor tudi njegova poštrenovalna gospa soproga, do sedaj vedno neumorno deloval za narodnem polju, kar se dostojno petja in dramatke, priporočamo že zbog tega dejstva samega, kakor tudi glede na njegovo priznano sposobnost v krojaški obrti vsem našim rojakom, toli v mestu samem, kakor v bližnji okolici in po deželi najtopleje, želeč mu najpovoljnejšega vpeha.

Nova narodna trgovina. Gospod F. Vertovec je kupil, kakor razvidno iz oglasa, lepo predajalico: jevtin in delikates.

Ker je ta trgovina res priskrbljena z vsem raznovrstnim tu- in inozemskim blagom in ker je gosp. Vertovec vrli sin svojega naroda, stega toplo priporočamo računom v mestu in na deželi. Trgovina se nahaja v ulici Caserma 14, malo naprej od »Trgovine kavarne«.

Volitev župana v Izoli. Iz Izole pišejo: V četrtak je bil izvoljen županom Fran Vascotto. Volilni čin je motilo številno navzoče občinstvo, tako da se je moralo izprazniti.

Spočetka, ko sem se vozil po brezmejnih ravninah, ob razpčnem Blatnem jezeru navzdol, proti središču opevanega »magyarország«, sem lovil, kakor pristen »planinski Hrvat«, zgolj tiste »slikovite razglede«, ki so se razgrinjali ob železnici na desno in levo, ne, da bi se bil ozrl po najbližnji svoji okolici: po sopotnikih in — sopotnicah svojih v istem vozu.

Vrhu tega pa je moja duša bila še vedno doma, v družbi ostavljene Samoskočije, torej sem bil ves dan itak duševno odsoten!

Duspevi v šumeči — moderni Babilon madjarski, v Budimpešti, zatekel sem se takoj v prvi hotel, v »szellodo Orient« v kerepeški ulici! Tu me je vratar, pri katerem sem si bil naročil sobo, vprašal: »Mit oder ohne?«

Ko sem hotel vedeti, kaj to pomenja, namrgodil je mož papirski svoj obraz ter zamrmral:

»Hät! Schwöb keat nicht ungarischen Brauch!«

Na to je pozvonil nekam nervozno, razkar je priskakljala bujnovrsna sobarica, ki me je navedla v neko prostorno sobo s — dvema posteljama.

Jaz hočem spati — sam! sem siknil s ogorčnim naglasom.

niti dvorano in se je seja vrhla nadalje ob zaprtih vratih.

»Škrata« je izišla 34 štev. s raznovrstnim berilom in mnogimi izvirnimi podobami.

Koledar in vreme. Danes: Josip Kalasancij, spoznavalec: Ljubidrag; Roslava. — Jutri: Avgustin, škof; Milogaj; Stanava. — Temperatura: ob 2. uri popoldne + 30° Celsius. Vreme: deževno, viharo.

Društvene vesti in zabave.

Danes v Barkovlje! — Pevsko društvo »Adrija« v Barkovljah priredi danes popoldne v prostorih tamošnjega »Nirodnega doma« domačo zabavo s jako zanimivim vsporedom. Med drugimi pevskimi točkami se nahajata tudi slovenskemu občinstvu jako priljubljeni Bart-nov mešani zbor »Oj planine« ter junjski Jankov meški zbor »Što čutiš«.

Z ozirom na to, da je zbor »Adrija« pomnožen z večim številom mladih pevskih moči, potrudi se je isti s podvojeno marljivostjo, da čisto reši svojo nalogo ter da s takim izvajanjem pokaže vseh svojega delovanja na polju slovenske narodne pesni.

Pohitimo torej danes v Barkovlje v velikem številu, izlesti mi meščani, kjer se nam nudi jako lep užitek n. se psmi, da s tem vspodbudimo »Adrijo« na še marljivše narodno delo ter jej priporočimo do gmočnega in m. terjalnega vpeha.

Vstopnina 30 stot., k p'esu moški 1 K, ženske 50 stot. Začetek ob 5. uri popoldne.

Na avdience torej v Barkovljah!

Pevsko društvo »Zorislava« v Sežani je svojo veselico, objavljeno za dne 3. septembra, odložilo na nedoločen čas valed tega, ker pride ravno ta čas v S. ž. no mnogo vojaštva in je radi tega namenjen veselični prostor omejen.

Darila.

Za Ciril Metodijev darje posla! tržaški moški podružnici družbe sv. Cirila in Metodija gospod Anta Kjuder, župnik v Barkovljah, 5 K.

Moški podružnici družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu je daroval pri prodaji sosa K 2, gosp. Zakelj Ivan iz Slavije pri Razdrtem

Zadnje brzojavne vesti.

MIROVNA POGAJANJA.

PORTSMOUTH 26. Na današnji seji mirovne konfernce je bil podpisal zapisnik prejšnje seje. Po poldrugourai seji je bila konferenca odgodjena do ponedeljka.

Trgovina.

Serana poročila dne 26. avgusta

Tržaška borza

Napoleoni K 19 10 — 19.22 anglijski lir K — do — London kratki termin K 39 90 — 240 10 Francija K 95 30 — 95 40 Italija K 92 40 — 95 50 italijanski bankovci K — — — — — nemški K 117 30 — 117 40 nemški bankovci avstrijska enotna renta K 100 50 101 80 ogrska krona K 96 50 6 80 — — — — — kreditne akcije K 671 — — 673 — državne telegrafne K 675 — — 677 — Lombard. 95 — 97 — Lloydove akcije 735 — 745 — Breške: Tisa K 331 75 — 35 75 — — — — — Bodenkredit 300 — 310 — 310 — — — — — 1889 K 302 — 310 — — — — — 140 50 do 142 — — — — —

Dunajska borza ob 2. uri pop.

Državni do g v papirju včeraj danes
v srebru 101 30 101 30
101 25 101 25
Avstrijska renta v zlatu 119 50 119 45
kronah 4% 101 65 100 65

»Pa dà, dà, gospodine Slovenče!« je pokimala črčoka Slavonka ter me pogledala navojno od strani. »Ne boj se, brate, za svojega — nevina«! je pristavila ter sauznila iz sobe.

Tu sem torej stal ves osupel in poražen, kakor svoje dni — si parva best composer magnis! — Gospod uravne Peter na Ks. feževem dvorišču, ko mu je ona dekla povedala, da je tudi on jeden tistih mojstrovih »jogrov«.

Ko tem drugi dan pohodil v Budi pohorskega svojega rojaka »dra. Aha-sverja« ter mu pripovedal svoj doživljaj v hotelu, zamejal se je na ves glas vklikniti:

»O sancta simplicitas — slovenska! Seveda! Tu na madjarskem »globusu« Te bodo povsod povpraševali: »Mit oder ohne!«

Prijatelj dr. Ahasver me je notem izprevaljal po ogrski Sodomi in Gomori ter mi razknavoval vse očitne svetovnosarzne znamenitosti — o! Güb-Babinsga groba tam zgori na Schwabenbergu pa do — »Oč-Budvarja« sunai v mestnem vrto, kjer so uprav tisto leto (1885.) pripravljali veliko »svetovno razstavo«.

Pripovedoval mi je o tem prezanimivih, veleromantičnih dogodkov iz svojega gibnega,

Avst. investicijska renta 3 1/2 % 92 90 92 90
Ogrska renta v zlatu 4 % 115 95 115 90
" " " " 96 65 96 70
" " " " 87 25 87 25
Akcijske nacionalne banke 1634 — 1633 —
Kreditne akcije 673 25 673 —
London, 10 Lstr. 239 85 239 85
100 državnih mark 117 25 117 20
20 mark 23 48 23 48
20 frankov 19 09 19 10
100 ital. lir 95 40 95 40
Cesarski cekini 11 31 11 31

Pariška in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — Francoska renta 93 75, italijanska renta 105 15, španski exterior 91 50, akcije otomanske banke 595 —. Menjice na London 251 70.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne telegrafne — Lombardi 102 —, avstrijska turška renta 91 60, avstrijska zlati renta 101 90, ogrska 4 1/2 %, ali. renta 98 —, Länderb. 493 —, turške sreč e 193 50, pariška banka 14 32, italijanske varidijalne akcije —, akcije Kio. Lint. 17 —. Nestano vitna.

London. (Sklep.) Konsolidirani dolgi 90 7/8, Lombardi 3 1/2 %, vrebri 25 3/4, španska renta 91 1/2, 1. tjanjska renta 104 1/2, tržni diskont, 2. — mesecja a Dunaju —. Mirna

Tržna poročila 26. avgusta.

Budimpešta. Pšenica za kt. K 15 68 do K 15 68; rž za okt. K 12 82 do K 12 82; oves za okt. od K 12 08 do 12 10; koruza za avg. K — do K —.

Pšenica: ponudbe in povpraševanje srednje, tendenca mirna. — Prodaja 25.000 met. stotov, za 10 stot. nižje. Druga žita nespremenjena. Vreme: lepo.

Havra. (Sklep.) Kava Santos good —, raga za tek. mesec po 50 kg 48 3/4, frk. za d e 48 1/4, Mirno.

New-York. (Otvor.) Kava Rio —, če dobave. Stalno, nespremenjeno, do 5 st. višje. Prodaja: 3000 vre.

Hamburg. (Sklep.) Kava Santos good average za september 39 1/2, za dec. 40 1/2, za marec 40 1/2, za maj 41 1/2, — Stalno. — Kava K. navadno loco 40 — 41, navadna reata 42 — 44, zaviati dob. 45 — 46.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za avgust 18 20, za september 17 95, za oktober 17 95, za november 17 65, za decemb. 17 50. Mirno. Vreme: lepo.

London. Sladkor —, raga —, 80 % St. Mlačno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15 50 rž za sept. 15 50, za sept.-december 15 50 za nov.-febru. var 15 50 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 22 40, za sept. 22 25 za september december 22 45 za nov. februar 22 80 (stal.) Moka za tekoči mesec 29 25, za sept. 29 45 za sept.-december 22 65 za nov.-februar 30 — (mirno). — Repične olje za tekoči mesec 48 — za sept. 47 3/4, za september-december 48 — za januar - april 48 1/4 (mirno). Špirt za tekoči mesec 47 1/2, za sept. 44 1/2, za september - december 39 — za januar-april 35 3/4 (stalno). — Sladkor surov 88° uvo nov. 31 1/2 — 22 (mirno) bel za tekoči mesec 25 1/2, za sept. 25 1/2, za oktober-januar 26 1/2, za januar - april 27 1/4 (mirno) rafiniran 60 — 60 1/4. Vreme oblačno.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu, vojaškim in civilnim krogom svojo v ulici Gioachino Rossini št. 24 (zraven cerkve sv. Antona novega), na novo otvoreno, z najmodernejšim blagom bogato opremljeno

krojačnico.

Bogata zaloga tu- in inozemskih tkanin, sukna in vseh v krojaško obrt spadajočih predmetov. Velika izbira najmodernejšega angleškega blaga. Delo precizno, cene zmjerne. Narobe se izvrše točno in se dostavljajo na dom.

Vnanje naročbe se sprejemajo vsak čas in se točno izvrše.

Mnogoletna skušnja, katero si je prisvojil podpisani glede kroja civilnih in vojaških oblek, jamči za ukusni kraj, kakor tudi za solidno, trpežno delo in izvrstno blago.

Z odličnim spoštovanjem

Avgust Štular.

Prodajalnica ur

Anton Bucker

TRST - Barriera vecchia 19 - TRST.

Velik izbor žepnih, srebrnih in zlatih ur. Zidne ure. — Budilnice od gold. 150.

Prodaja tudi na obroke.

izpremembepolnega življenja, ki jih bo škoda, če jih pones »neobdelanjen« v grob! Bil vam je to pisani, žarbojni kalejdoskop veselih erotičnih doživljanj iz za one mladenske dobe, ko se je hodil — ženit na Angleško, kar je bil opisal v I. Trstnjakovi »Zori«, tija doli do »Treh Gracij«, kater h opje je bil priobčil uprav nekaj mesecev prej — »Ljubljanski Zvon«.

A glejte! Ni še izgovoril o tem poslednje besede, me je ustavil zgovorni moj Mentor in mi zašepetal ra uho:

»Evo! jedae izmed one — gracijske trojce! Ako želiš pred tavim Te vlezni-mivi Sireni!«, kar sem jaz v slovenski svoji plahosti sveda — odklonil.

»O, dragi moj Samoskoče!« nadaljeval je moj spremljevalec. »Tu sem Ti imel nrd'čznostj s temi aristokratskimi Sirenami, da bi megal napis ti o njih še daljši spev, nego stari Homer v št. XII. svoje »Iliade« Odi- ree. Pravi Ti: ne s v o v o k m v utecih niti s vrojioj ob jamborju, k-koj oni »božanski trpni« — »paliapi v roki v pravem pomeu heard« — »moral brisati tistih pohotnih Kirk, Heret in Meget, ki so mi kakor krvoločni vampirji, hotele izsesti poslednajo kaplio krvi! Zato me vidš da pošim svoje kovčge ter se pripravljam na odboi v prepotrebnai mi pok jle«

Ponos vsake gospodinjice je dobra kava.

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava

se ne bi smela pogrešati več v nobenem gospodinjstvu, kadar se napravljava kavina pijača.

Zahtevajte le izvirne zavoje z imenom »KATHREINER«.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov

za otroke in odraslene.

Venci

od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetlic s trakovi in napisih.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.

Najnižje konkurenčne cene.

Ženitna ponudba.

Posestnik in dober rokodelc, udovec, srednjih let, krepkega zdravja, želi poročiti udovo ali samsko brez otrok, cirka 35 do 40 let staro, katera bi znala opravljati hišne potrebe.

Ponudbe pod »Udovec« s fotografijo na upravo lista »Edinost«. Jamči se za strogo tajnost in povrnitev fotografije.

Naznanilo.

Podpisani si usoja naznanjati slavnemu občinstvu, da je otvoril lastno zalogo raznovrstnega lesa v ul. Ferriera št. 3 ter se priporoča za mnogobrojen obisk.

Josip Gerdol.

Tovarha pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:
PIAZZA ROSARIO (Solsko poslopje).

Cene, da se ni bati nobene konkurence. Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih. Ilustrovan cenik brezplačno in franke.

In res je poštožaljni naš dr. Ahasver ostavil svojo službo in zdaj — po dolgoletnem svojem odgovornem delu, počiva v senoci krasotovejnih svojih jablan tam ob Dravi, pod vinorodno »kalvarijo«.

Po tridnevem ogledovanju budapeštanske znamenitosti, sem se odpeljal na južni vstop v »istorodai Banat, preko Keeskemeta, Szegedine, Velike Kikinde in Velikega Bečkereka ter od ondot po Tisi na Dunaj, po dogor prostranem narodu sem vep'ava! — do Savinske izliva med Zemunom in Bala-gradom. Ondu sem se obrnil po ravnem Srebru navgori, staka'e svobodno in brez brižno, kakor — ne boji grdo rečeno! — mlad telček na prostranem pašniku, preko bujnegozdne Fruške Gore, na vse konce in kraje nepregledne aremske ravnine, in to dva cela meseca.

No, kakr sem rkel: bilo je to pred — dvajsetimi leti, ko sem bil še šil in p'kočen, kakor — sit venia verba! — »planinski korel«.

Na Razpotju, ob koncu pasjih dnij 1905.

Samoskok.

Odda se takoj v najem lepa meblirana soba v ul. Pietà 33, IV. št. 27.

Štedilno ognjišče popolnoma v dobrem stanju, pri merco za gostilno, ali tudi več družino, se proda, vsled povečanja lokala, po jako nizki ceni. Oglasiti se je pri g. Fr. Marinšek lastniku gostilne »All'Antica Pompei«, na Goldonijevem trgu št. 4.

„Ne kliči vraga!“ Izvirna šaloigra v enem dejanju je ravno kar izšla, ter se v dobiva po 50 st., po pošti 10 st. več, pri spisuatelju in založniku **Jaki Štoka**, Trst, ulica Giorgio Galatti 1-g.

Vzavarovalni stroki več let delujoči **potovalec** se sprejme. — Plača po dogovoru. — Naslov iz prijaznosti pri uredništvu lista.

Najbolje vinske stiskalnice in mastilnice se dobivajo pri Zivie i dr., trgovinska ulica št. 2.

10.000 hektolitrov vinskih sodov v vsaki velikosti od 5—70 hektolitrov prodaja po jako zmernih cenah **tvrdka Alex. Breyer i sinovi, Križevac**.

Sprejme se na stanovanje in hrano dva gospoda. — Naslov pove »Edinost«.

Soba prazna ali meblirana s prostim udom se odda v najem s 1. septembrom t. l. v ul. Toricelli št. 4 I. levo. (Sprejme se tudi žensko).

Skladišče oglja, drv in petroleja na dobrem mestu tam že nad 50 let se takoj proda za gl. 350. — Naslov pri »Edinosti«.

Trgovski pomočnik od 17. do 19. leta, več slovensko, italijansko ter če li mogoče tudi nemško, sprejme se v trgovino jestvin. Naslov: uprava »Edinosti«.

Razpis službe.

Pri »Tržaškem podpornem in bralnem društvu« Stadion št. 19 odda podp. sano volstvo takoj službo uradnika.

Zahteva se poznanje deželnih jezikov, posebno pa slovenski v govoru in pisavi, kakor tudi jednostavno knjigovodstvo. — Prosilec mora položiti primerno varstveno kavejjo.

Natančnejši podatki in pogoji se izvedo pri društvenem predsedništvu.

V TRSTU, 26. avgusta 1905.

Vodstvo

trž. podp. in bralnega društva.

Nova mesnica

se je otvorila včeraj v BAZOVICI v hiši trgovca g. Frana Mahnića. — Sekalo se bo izvrstno goveje meso in teletina domače živine po zmernih cenah.

Priporoča se cenjenemu občinstvu **A. Spanger.**

Mejnarodno spedijsko posredovanje

Caro & Jellinek

Trst ul. Romagna št. 2 Trst.

TELEFON št. 1027

Podružnice: Dunaj, Budapešt in Lvov.

Zastopstva na vseh glavnih trgih tu- in inozemstva.

Se priporoča za preskrbljenje seljenj s zaprtimi blazinjenimi vozovi za pohoštvo toli v mestu koli v tu- in inozemstvu.

Pakovanje za prevoz po morju.

Posebno ugodni pogoji za vojaške osebe in državne uradnike

Posiljatelj vsake vrste po stalni nizki prevoznini.

Proračuni brezplačno.

Stavbinski material

kakor korce, vsakovrstno opeko, pesek, apno, živo in ugašeno, se dobiva po najnižjih cenah, da se ni bati konkurence, pri tvrdki

Belli & Corsi

ulica Economio št. 12 (stari mlin).

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Piazza Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 952.

Vhod po glavnih stopnicah.

Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vlaga se lahko po 1 krono. Posojila daje samo zadrugi in sicer na uknjižbo po 5%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure: od 9—12. dopoldne in od 3—4. popoldne. Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah — Ob nedeljah in praznikih je ura zaprt. Ima najmoderneje urejeno varnostno celico za shranje vrednostnih papirjev, listin itd. Poštno hranilišče računa 816.004.

Telegram!!

Naznanjam slavnemu občinstvu v mestu in okolici, da sem prevzel v svojo last dobroznano trgovino jestvin in delikates — do sedaj last gosp. Antona Dall'Oste, ulica Caserma št. 14 (vogal ulice Molin piccolo).

Pričakuje mnogobrojnega obiska od strani slov. slovanskega občinstva, zagotavljam dobro in točno postrežbo.

Priporoča se

FRAN VERTOVEC.

Narodni kolek je

vdobiti pri upravi

„Edinost“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5

MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJŠIH ZARTEVAH

KATALOGI BREZPLAČNO.

Najugodnejši pogoji!
za zavarovanje.

EDINA

zavarovalna družba

ki ima

slovenskega

Prva češka na življenje
družba za zavarovanje
popolnoma vplačana delniška družba
glavna zastopstva za slovenske dežel
v Trstu, ulica Torre Bianca št. 21 I. nd.
in njegova okrajna zastopstva v vseh mestih in v večjih krajih.

Trgovina z manufakturnim blagom

ANTON SANZIN pok. Frana - Barriera vecchia II.

Velik dohod satena, perke, batista, pikeja in cefirja. — Blago za ženske obleke, pletene spodnje srajce, nožerice, drobnarije. — Bele in barvane srajce za moške, ovratniki, zapetniki; kravate in potrebščina za delavce.

Vse po najnižjih cenah, da se ni bati konkurence.

Odlikovana v Rimu s zlato kolajno in zaslužnim križcem

Odlikovana tovarna
za čopiče in ščetke

Odlikovana na Dunaju s zlato kolajno in častno diploma

IVAN ANGELI

ulica Vincenzo Bellini (nasproti cerkve sv. Antona novega).

Edini specialist za izdelovanje zidarskih in slikarskih čopičev: lastna specialiteta čopičev za barvanje s pokostjo.

Pleteni naslanjači francoskega sestava in nedosežne kakovosti.

Ne boji nikake konkurence glede zmernih cen kakor tudi izvrstnega izdelka.

Cuvati se je dobro, da se ne zamenja moja tvrdka s konkurenti jednakega imena.

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba, da edina hrvatska zavarovalna zadruga

„Croatia“

stoječa pod pokroviteljstvom slob. in kralj. glavnega mesta Zagreb sprejemlje vsako vrsto nepremičnin (hiše, gospodarska poslopja, tovarne) ter premičnin (kakor pohištvo, gospodarsko orodje, stroje, živino, žito, slamo, seno, blago v skladiščih ali na prostem itd.) v zavarovanje proti ognju in strelji po najnižjih cenah in z najboljšim jamstvom. — Dolžnost vsakega dobrega Slovana je zavarovati se pri domačem zavodu — že da ne gre denar v tujino.

Vsa zavarovanja sprejema ter daje vsa pojasnila

Podružnica zavarovalne zadruge „Croatia“ - Trst

ULICA TORRE BIANCA 20

Zastopniki za vsako mesto, trg in večje vasi (Primorske, Kranjske, Koroške in Štajerske) se sprejemajo pod ugodnimi pogoji.

„Slavija“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31.865.386 80 K. izplačane odškodnine: 82.737.159 57 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vseslovensko-slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Fotografični atelir

pri Sv. Jakobu, ul. Gius. Caprin 28

(prej ulica del Rivo)

izdeluje vsakovrstne fotografije in vse v to stroko spadajoče stvari.

Cene nizke

Pekarna in sladničarna z lastno tovarno biškotov

Fran Lampe

TRST - ulica Molin Grande št. 32 - TRST

3 krat na dan svež kruh, raznovrstne moke prvih ogrskih mlinov, fine vina v buteljkah, sladčice itd. Sprejema naročbe za sladčice.

Pekarna, sladničarna in tovarna biškotov

Vinko Škerk

TRST - ulica Acquedotto št. 15 - TRST

Filijalka v ulici Miramare št. 13

Raznovrsten kruh, moka prvih tovarov, sprejema naročbe na najfinše pecivo ter dostavlja kruh na dom. Za obilen obisk se toplo priporoča cenj. občinstvu.

Leon Fano TRST

ulica Nuova 2

zlatar in draguljar

prodaja, kupuje in zamenjuje zlatanino, srebrnino in dragulje; sprejema poprave po najzmernejših cenah ter prodaja na mesečne obroke proti solidnemu jamstvu.

Ivan Petelin

tovarna testenin

TRST

Sv. Ivan pri Trstu.

Zovarna s zalogo pohištva

svetlega in temnega

kakor tudi popolne kuhinje v najmodernejšem slogu po konkurenčnih cenah priporoča

V. Doplicher

ulica Chiozza št. 8 pri tleh (nasproti dvoran „Tersicore“).

F. Pertot urar

TRST - ul. Poste nuove št. 9

priporoča veliki izbor ur: Omega, Schaffhausa, Longines, Tavanes itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za birmo. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

10.000 parov obuvala

4 pare čevljev za samo K 5-20

prodaja radi nakupa velike množine toliko časa, dokler traja zaloga in sicer 1 par čevljev za gospe, 1 par čevljev za dame, rujavih ali od črnega usnja z močnim podkovanim podplatom, najnovejše mode in 1 par možkih in 1 par ženskih modnih čevljev, elegantno napravljenih ter lahki za nositi. Vsi 4 pari le K 5-20 — Pri naročbi zadostuje dolgost stopala. Pošilja po povzetju. — Izvoz obuvala **SPINGARN, Krakav 64**. — Zamenja dovoljena ali denar nazaj, tedaj rizik izključen.

Zaloga

izvozno-marčne (Export-Märzen) in vležane (Lager)

pive

v sodčkah in v boteljkah, kakor tudi

kvasa

iz tovarne **Bratov Reininghaus**

Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga Mattonijeve Giesshübler

vedno sveže kisle vode

po zmernih cenah

pri

ANTONU DEJAK junior

TRST

Via degli Artisti št. 10.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkrajše. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občinskostne zavode.